

СЕКЦІЯ 12
SECTION 12

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО,
МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО
CONSTITUTIONAL LAW, MUNICIPAL LAW,
PUBLIC INTERNATIONAL LAW

УДК 342.26

Деркач Є. В.
студент гр. ЦГЮ-181,
Чернігівський національний технологічний університет,
Марущак О. А.
к. ю. н., доцент кафедри
теорії та історії держави і права, конституційного права,
Чернігівський національний технологічний університет

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЗА КОНСТИТУЦІЄЮ США 1787 РОКУ

Місцеве самоврядування є укоріненим і суттєвим елементом демократичних систем урядування. Місцеве самоврядування є надзвичайно важливим елементом держави, бо воно є яскравим показником рівня демократії в країні. Місцеве самоврядування є невід'ємною частиною демократичного суспільства.

У США існує англо-американська муніципальна система, тобто ніяких чиновників, які представляють державу, на місцях немає, всіх політико-адміністративних одиницях штатів діють тільки органи місцевого самоврядування. Це зібрання жителів громад, дрібних міст і містечок; обираються прямими виборами ради; а також глави виконавчої влади; виконавчі комітети; деякі посадові особи (скарбники, констебль), які обираються або безпосередньо населенням, або радами. Компетенція органів місцевого самоврядування визначається конституціями і законами штатів. В цілому вона традиційна: надання соціальних послуг, управління муніципальною власністю, встановлення і стягування місцевих податків і зборів, охорона громадського порядку і т. д. [1, с. 83].

Графства – основні адміністративно-територіальні одиниці, на які діляться штати (крім Род-Айленда і Коннектикуту). У країні налічується понад три тисячі графств, але розмір їх територій і чисельність населення різні. Так, в штаті Техас налічується 254 графства, в штаті Міссурі – 114, в штатах Нью-Йорк і Каліфорнія – 57, в штатах Делавер і Гаваї – по 3. Якщо в великих графствах (в штатах Каліфорнія, Іллінойс) проживає по 6 – 7 мільйонів жителів, то в дрібних часом всього 1 тис. жителів.

Системи самоврядування в графствах визначаються конституціями і законами штатів. Існує дві основні форми рад графств: рада комісіонерів і рада контролерів. Перша передбачає обрання населенням 3-5 членів Ради, які керують всією практичною роботою за конкретними напрямками. Друга передбачає представництво в раді виборних посадових осіб муніципальних утворень, що входять в графство (число таких представників може доходити до 100). Зазвичай у радах немає постійного голови і вони збираються на свої засідання не частіше ніж один раз на місяць. Рада має право вводити місцеві податки і збори, приймати і контролювати бюджет, стежити за організацією і проведенням виборів і ін. При радах створюється апарат чиновників, який і здійснює реальне управління в графстві. У багатьох графствах окремо обираються шериф (начальник поліції і судовий виконавець), прокурор, суперінтендант шкіл, скарбник і інші, які часто незалежні від ради.

Статус міста визначається легіслатурою штату, внаслідок чого критерії для віднесення того чи іншого поселення до категорії міст різні. Містом визнається величезний мегаполіс з населенням в кілька мільйонів жителів і містом вважається (в деяких штатах) селище всього з 1 тис. жителів. Як правило, великі міста мають свою хартію, тобто своєрідну конституцію, положення якої закріплюють деякі традиційні привілеї та автономію. Міста управляються муніципалітетами, які багато в чому нагадують системи управління приватними корпораціями. Вони мають право володіти і розпоряджатися власністю, робити і надавати позики, укладати контракти. У великих штатах (Техас, Іллінойс та ін.) Налічується більше тисячі муніципалітетів, а в невеликих (Род-Айленд, Нью-Гемпшир і ін.) – від 8 до 20.

Системи управління містами відрізняються великою різноманітністю, але в цілому можуть бути зведені до трьох основних. Система «мер-рада» – найбільш стара і поширена

(охоплює приблизно половину всіх міст). При цій системі населення обирає однопалатну раду (від 5 до 50 чол.), яка виконує роль маленького парламенту, що скликається приблизно раз на місяць. Така рада видає акти, що нагадують закони. Паралельно населення обирає мера (на 2 – 4 роки), який втілює виконавчу владу (але іноді є головою ради). Мер і рада ділять повноваження по призначенню керівників відділів і управлінь, координують їх діяльність, але буває і так, що деякі посадові особи міського управління обираються безпосередньо населенням. Мер має право вето, встановлює проект бюджету і ін. Як правило, роль такого мера у вирішенні основних питань управління містом виключно велика, хоча він і може бути усунений з посади голосуванням виборців, рішенням ради, судовим рішенням або постановою губернатора штату [2, с. 396 – 398].

Цікавим фактом є то, що на даний момент у США паралельно існує принаймні п'ять моделей (форм) місцевого самоврядування [3, с. 13].

Отже, місцеве самоврядування США є унікальною і неповторною системою. Через свою унікальну будову і високий ступінь автономії місцеве самоврядування в США набуло різних форм. Воно є віддзеркаленням того рівня демократії, який насправді присутній в країні.

Список літератури

1. Алебастрова И. А. Конституционное право зарубежных стран: учебное пособие. М.: 2003. 185 с.
2. Лейбо Ю. И. Конституционное право зарубежных стран. М.: Норма, 2002. 819 с.
3. Місцеве самоврядування в Україні та світі. Цікаві факти / Загальна редакція та упорядкування Парасюк І. Л., Телешова Ю. В. К.: 2016. 15 с.

УДК 342

Хилевич Т. В.

студентка групи ПІ-23,

Полтавського юридичного інституту Національного
юридичного університету ім. Ярослава Мудрого

Науковий керівник:

Полховська І. К.

к. ю. н., доцент кафедри конституційного,
адміністративного, екологічного та трудового права,
Полтавського юридичного інституту Національного
юридичного університету ім. Ярослава Мудрого

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У СКЛАДІ ВЕРХОВНІЙ РАДИ УКРАЇНИ

Ідея гендерної рівності полягає в однакових можливостях чоловіків та жінок у всіх сферах життєдіяльності без будь-яких обмежень. У сучасних умовах, коли Україна прагне приєднатися до Європейського Союзу, питання про забезпечення принципу гендерної рівності є вкрай важливим, адже гендерна рівність є показником рівня розвитку демократичної держави. Конституцією України ще у 1996 році проголошено принцип гендерної рівності, але і досі в багатьох галузях суспільного життя простежується гендерний дисбаланс.

Аналізуючи склад Верховної Ради України VIII скликання бачимо, що частка жінок становить 12 відсотків (49 із 423). Щодо комітетів Верховної Ради, то представництво жінок там є дуже нерівномірним. Так, у складі 7 із 27 комітетів парламенту немає жодної жінки. Вважаємо, що це є серйозною проблемою, через те, що серед них є досить великі комітети: Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин (30 членів), Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (21), Комітет з питань транспорту (20). Нагадаємо, що у 2000 році Україна підписала Декларацію Цілей Розвитку Тисячоліття на саміті ООН, тим самим зобов'язалася забезпечити гендерне співвідношення на рівні не менше 30% жінок у органах влади до 2015 року.

Попри високий рівень дослідженості даного питання у суспільстві залишаються труднощі при реалізації своїх прав різними представниками суспільства. Ця проблема виникає через недосконалість реалізації законодавства в сфері забезпечення рівності прав